

Vragen en antwoorden over nut en veiligheid van de vaccinatie tegen Nieuwe Influenza A

Het RIVM en het ministerie van VWS krijgen veel vragen over het nut en de veiligheid van de vaccinatie tegen Nieuwe Influenza A. De meest gestelde vragen op een rij.

1. Waarom vaccineren als de nieuwe griep toch mild verloopt?

Bij de meeste mensen verloopt de nieuwe griep inderdaad mild. Net als de seizoensgriep. Maar er zijn mensen die extra risico hebben op een ernstiger verloop. Ook dat is net als bij de seizoensgriep. Vaccinatie wordt aangeboden om te voorkomen dat de griep bij deze risicogroepen complicaties geeft. Het vaccin wordt aangeboden aan zorgpersoneel om te voorkomen dat zij deze risicogroepen tijdens de verzorging kunnen besmetten.

2. Heeft vaccineren wel zin als ik toch nooit ziek ben?

Ook mensen die gewoonlijk nooit ziek zijn, kunnen door het Nieuwe Influenza A (H1N1)-virus ziek worden. Het virus is zo nieuw dat bijna niemand afweer tegen de ziekteverwekker heeft kunnen opbouwen. Daarnaast kun je het virus bij je dragen zonder ziek te zijn. Je bent dan wel besmettelijk voor anderen. Zorgpersoneel dat direct contact heeft met medische risicogroepen, kan zo ongemerkt hun patiënten besmetten.

3. Is het vaccin wel voldoende getest?

Het vaccin tegen Nieuwe Influenza A (H1N1) is ontwikkeld op basis van een modelvaccin. Voor het maken van dit modelvaccin is een bekend virus gebruikt. Het modelvaccin is uitgebreid getest. Voor een vaccin tegen Nieuwe Influenza A is alleen het virusdeel van het vaccin aangepast. Het aangepaste vaccin wordt net als andere vaccins goed getest, voordat het kan worden gebruikt. Het European Medicines Agency (EMA) ziet erop toe dat het vaccin voldoet aan strenge veiligheidseisen. Het vaccin tegen Nieuwe Influenza A (H1N1) is nu geregistreerd en daarmee goedgekeurd voor gebruik. EMA is een instituut van de Europese Unie dat erop toeziet dat nieuwe geneesmiddelen veilig zijn.

4. Werkt het vaccin wel?

We weten nog niet precies hoe goed het vaccin tegen Nieuwe Influenza A beschermt. Wel weten we hoe goed het modelvaccin werkt. Na één vaccinatie met dat vaccin is 40% van de mensen beschermd en na twee vaccinaties is meer dan 70% van de mensen voldoende beschermd. Deskundigen verwachten dat het nieuwe griepvaccin net zo effectief zal zijn.

5. Mag mijn werkgever eisen dat ik me laat vaccineren, zodat ik niet ziek word?

Dat mag hij niet. De keuze om u te laten vaccineren is aan u. De Gezondheidsraad heeft geadviseerd om zorgpersoneel dat mogelijk direct contact heeft met medische risicogroepen, vaccinatie aan te bieden. U kunt patiënten met een medisch risico beschermen door uzelf te vaccineren. Een bijkomende zaak is dat als veel zorgpersoneel tegelijk ziek wordt, er te weinig mensen over blijven om patiënten continue goede zorg te verlenen.

6. Kun je van dit vaccin juist griep krijgen?

Nee. Het vaccin bestaat uit stukjes van het griepvirus die niet meer besmettelijk zijn. Deze 'dode' stukjes kunnen geen griep veroorzaken. Wel kunnen bepaalde bijwerkingen optreden, waarvan sommige lijken op griepverschijnselen. Die bijwerkingen gaan na 1 of 2 dagen vanzelf over.

7. Wat zijn de bijwerkingen van het vaccin?

De eerste dag na de prik kunt u wat pijn, roodheid of zwelling hebben op de plaats van de prik. Dit gaat vanzelf over. Sommige mensen voelen zich na de prik een aantal dagen minder lekker. In de bijsluiters van het vaccin vindt u een lijst met verschijnselen, die mogelijk na de vaccinatie kunnen optreden. Deze verschijnselen kunnen vaak voorkomen of zeer zeldzaam zijn. Of ze ook werkelijk veroorzaakt worden **door** de vaccinatie hangt

af van de tijd tussen de vaccinatie en het ontstaan van de verschijnselen en hoe lang de verschijnselen duren. Bij 'dode' vaccins, zoals de H1N1 influenza vaccinatie, treden mogelijke bijwerkingen door directe inwerking van het vaccin meestal op binnen 24 uur na de prik en zijn na 1-2 dagen weer over. Een enkele keer kunnen verschijnselen ook ontstaan door een indirect effect van de vaccinatie. Bij deze aandoeningen is het interval tot de vaccinatie veel langer. Een voorbeeld van een dergelijke, zeer zeldzame, aandoening is het Guillain-Barré syndroom. De kans dat het syndroom voorkomt na vaccinatie varieert van 1:100.000 tot 1:1.000.000. Die kans is net zo groot als het krijgen op het syndroom zonder dat er gevaccineerd is.

8. Kan het vaccin Guillain-Barré syndroom veroorzaken?

Guillain-Barré syndroom is een aandoening die leidt tot het niet of minder functioneren van spieren. De aandoening is zeer zeldzaam. Meestal doet de aandoening zich voor nadat de patiënt een infectie heeft doorgemaakt, zoals keelontsteking, diarree of griep. In zeer zeldzame gevallen komt de aandoening voor in de dagen of weken na vaccinatie. De kans dat het syndroom voorkomt na vaccinatie varieert van 1:100.000 tot 1:1.000.000. Die kans is net zo groot als het krijgen op het syndroom zonder dat er gevaccineerd is.

9. Zitten er gevaarlijke hulpstoffen in het vaccin?

Het vaccin bevat verschillende bestanddelen. Om het effect van het vaccin te verbeteren is een adjuvans (hulpstof) toegevoegd aan het vaccin. Deze hulpstof is niet schadelijk, maar kan wel voor bijwerkingen zorgen, zoals roodheid, zwelling en pijn rond de prikplaats. Ook koorts en algemene malaise kunnen voorkomen. Deze milde bijwerkingen zijn van korte duur en gaan vanzelf weer over. Voordat een vaccin wordt geregistreerd, moet een fabrikant aantonen dat het adjuvans geen toxische effecten heeft. Dit gebeurt met behulp van dierproeven. Zonder dit bewijs volgt geen registratie.

10. Bevat het vaccin kwik?

Nee, in het vaccin zit **niet** het metaal kwik, zoals dat vroeger in thermometers zat. Deze stof en ook de kwikverbinding methyلكwik kunnen inderdaad schadelijk zijn voor de mens omdat ze zich ophopen in het lichaam. Maar zowel kwik als methyلكwik zitten niet in het vaccin.

In het vaccin zit wel een kleine hoeveelheid thiomersal, dat in het lichaam afgebroken wordt tot ethyلكwik. Thiomersal wordt aan vaccins toegevoegd om bacteriegroei te remmen. De kleine hoeveelheid thiomersal die in het vaccin aanwezig is, veroorzaakt geen schade. Het hoeft zich niet op in het menselijk lichaam: het ethyلكwik dat uit thiomersal voortkomt, wordt door het menselijk lichaam gewoon afgebroken. Binnen 7 dagen na vaccinatie is al de helft ervan uit het lichaam verdwenen, het andere deel verdwijnt in de periode daarna ook.

11. Bevat het vaccin formaldehyde?

Het vaccin kan sporen van formaldehyde bevatten. Formaldehyde wordt bij het maken van vaccins gebruikt om de ziektekiemen te inactiveren. Daarna wordt het vaccin intensief gewassen, maar er kunnen nog sporen van formaldehyde achterblijven. De hoeveelheid formaldehyde in het vaccin is niet schadelijk voor de gezondheid. Ons lichaam bevat zelfs altijd van nature een kleine hoeveelheid formaldehyde. Dat is namelijk in het menselijk lichaam als hulpmiddel nodig bij het omzetten van een aantal stoffen voor onze stofwisseling. De hoeveelheid formaldehyde in het vaccin is kleiner dan wat er van nature aanwezig is in het lichaam.